

ПРЕЗИДІЯ ВИЩОЇ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова президії
ВАК України
12.06.2002 N 20-09/6

ПАСПОРТИ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
14.01.29 - клінічна алергологія

I. Формула спеціальності:

Галузь науки, яка займається вивченням поширення, етіології, патогенезу, клінічного перебігу та прогнозу, а також розробленням і аналізом ефективності методів діагностики, засобів профілактики та лікування алергічних захворювань.

Отримання нових наукових даних щодо етіології та патогенезу алергічних захворювань, їх діагностики, клінічного перебігу, механізмів дії профілактичних, лікувальних, реабілітаційних засобів сприятиме точності діагностики, ефективності лікування, попередженню розвитку алергопатології, збереженню трудових ресурсів, зменшенню інвалідизації та смертності, покращанню якості життя населення.

II. Напрямки досліджень:

2.1. Розроблення наукових основ, методичних аспектів організації, вдосконалення системи алергологічної допомоги на базі вивчення поширеності алергічних захворювань.

2.2. Вивчення поширеності, етіології, патогенезу клінічного перебігу алергічних захворювань з оцінкою функціональних порушень системи дихання, біохімічних процесів, імунологічної реактивності тощо.

2.3. Обґрутування, експериментальне та клінічне розроблення нових, ефективніших методів діагностики, терапії алергічних захворювань із застосуванням генетичних, функціональних засобів і досліджень, алергодіагностики, фармакологічних засобів і специфічної імунотерапії.

2.4. Вивчення механізмів дії лікарських засобів, які використовуються для лікування алергічних захворювань та їх впливу на функціональний стан органів і систем організму хворого.

2.5. Вивчення й узагальнення досягнень сучасної науки з проблем організації алергологічної допомоги, діагностики та лікування з алергопатологією, сприяння впровадженню їх у практику охорони здоров'я України.

2.6. Подальший розвиток і розроблення основних напрямків наукових досліджень в алергології.

III. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:
медичні науки.

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
14.02.01 - гігієна (медичні науки)

I. Формула спеціальності:

Галузь медицини, що вивчає вплив навколошнього середовища, умов життя та праці на здоров'я людини, її працевдатність і тривалість життя; розробляє профілактичні й оздоровчі заходи, методи контролю довкілля, спрямовані на збереження, зміцнення здоров'я, попередження захворювань на індивідуальному, сімейному та популяційному рівнях.

II. Напрямки досліджень:

2.1. Гігієна навколошнього середовища та населених місць. Оцінка якості довкілля: джерел забруднення атмосферного повітря, води водоймищ, питної води та ґрунтів.

2.2. Розроблення методичних основ організації, моніторингу навколошнього середовища та стану здоров'я населення (з урахуванням екологічних умов).

2.3. Вивчення джерел забруднення навколошнього середовища, ранжування їх за ступенем небезпеки для людини й умов її проживання.

2.4. Вивчення закономірностей і характеру комбінованої, комплексної та сполученої дії факторів навколошнього середовища різної природи (хімічної, фізичної, біологічної).

2.5. Гігієнічне нормування. Розроблення гігієнічних нормативів: удосконалення методичних основ регламентування хімічних, фізичних, біологічних факторів довкілля та внутрішнього середовища житлових, виробничих і громадських споруд.

2.6. Вивчення стану здоров'я населення з огляду на вплив різних факторів навколошнього середовища, умов проживання та харчування.

2.7. Розроблення соціально-гігієнічних проблем здоров'я населення, наукове обґрунтування заходів для поліпшення якості навколошнього середовища, зміцнення здоров'я населення та первинної профілактики захворювань.

2.8. Визначення груп ризику серед населення щодо впливу несприятливих елементів навколошнього середовища та різних небезпечних факторів на стан здоров'я населення.

2.9. Оцінка гігієнічної ефективності нових технічних, технологічних рішень, їх впливу на якість довкілля, умов життєдіяльності та здоров'я населення.

2.10. Гігієна дітей і підлітків. Вивчення впливу природних, виховних, оздоровчих і соціально-економічних факторів на організм

дітей і підлітків; розроблення гігієнічних норм і вимог до оптимізації умов життєдіяльності.

2.11. Гігієна харчування. Розроблення фізіолого-гігієнічних принципів раціонального та небезпечної харчування різних груп населення.

2.12. Медицина праці. Вивчення впливу умов, режиму, факторів трудового процесу та виробничого середовища на здоров'я працюючих.

2.13. Радіаційна гігієна. Вивчення проблем радіаційної безпеки, нормування радіаційного фактора в умовах населених місць і виробництва.

2.14. Гігієна екстремальних умов. Вивчення проблем організації санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення населення в умовах природних, техногенних і соціальних катастроф.

2.15. Характеристика мікробіологічних показників довкілля, їх значення для оцінки та гігієнічного нормування питної води атмосферного повітря, ґрунту, продуктів харчування, а також оцінки їх ролі як збудників інфекційних і паразитарних захворювань населення.

ІІІ. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені:
медицині науки.

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
14.02.01 - гігієна (біологічні науки)

I. Формула спеціальності:

Галузь науки, що вивчає зміни навколошнього середовища та їх вплив на здоров'я людини, її працевдатність і тривалість життя; розробляє заходи, спрямовані на попередження хвороб, створення умов, які забезпечують збереження здоров'я; розробляє методи контролю за станом довкілля та критерії його оптимізації з метою збереження здоров'я людини.

ІІ. Напрямки досліджень:

2.1. Оцінка змін у стані навколошнього середовища (атмосферному повітрі, воді водоймищ, ґрунті) під впливом антропогенного забруднення з позицій механізму їх біологічної дії.

2.2. Вивчення джерел забруднення навколошнього середовища; кількісна та якісна оцінка їх впливу на формування фонового забруднення і на організм людини.

2.3. Вивчення біологічних закономірностей впливу шкідливих факторів на організм, розроблення критеріальних показників визначення небезпеки.

2.4. Вивчення особливостей реагування організму на дію шкідливих факторів навколошнього середовища, зміни умов проживання та харчування, їх прогнозування з урахуванням особливостей механізму впливу на біологічну систему організму.

2.5. Визначення ризику вlivу факторів навколошнього середовища на здоров'я людини, формування груп ризику серед населення.

2.6. Гігієнічна оцінка ефективності нових технічних і технологічних рішень на базі біолого-гігієнічних критеріїв.

2.7. Розроблення гігієнічних нормативів; удосконалення біологічних аспектів методичних основ регламентування хімічних, фізичних, біологічних факторів навколошнього середовища та внутрішнього середовища житлових, виробничих і громадських споруд.

ІІІ. Галузь науки, з якої присуджують наукові ступені:
біологічні науки.

Паспорти спеціальностей (14.01.29 - клінічна алергологія; 14.02.01 - гігієна (медичні науки); 14.02.01 - гігієна (біологічні науки)
Паспорт спеціальності; ВАК від 12.06.2002 № 20-09/6
Прийняття від 12.06.2002
Постійна адреса:
https://zakon.rada.gov.ua/go/ve9_6330-02

Законодавство України
станом на 13.07.2023
поточна редакція

ve9_6330-02

Публікації документа

- Бюлєтень Вищої атестаційної комісії України від 2003 — 2003 р., № 9